

קול מבשר

Erster Jahrgang No. 14.

Kolozsvár, 6. Juli 1899.

Concourse und Anzeigen werden mit 3 Kreuzer pr. cm. berechnet. Mehrmalige Einschaltungen nach Oberkunft.

איספיהרליכער בעריכטערטאג
טעג אינד פערטערטעג פון
קולות ושותים לערנד בלומד
בזרחים (ט) ספרים רבנים.
אינגענטערטעג אינד פערטערטעג
לבער דעראקטער:
יצחק בן ציון וויינשטיין

ערשיינט יעדן דאנערסטאג

אדרעסע:
„Köl Mvészér“ Kolozsvár.

פרייז: נאנטערדיג 2 fl. 40 kr.
דאלבערדיג 1 fl. 20 kr.
פערטערדיג 60 kr.
אינגעלעג נומער 10 kr.

וויינישע ניטע בעסערונג!

עס וואר אין סוף דער שולע וועלכעס איז פארהויבן פראפעציעס. מארגע ווערע און קאפער שמעדיגען האבען אינד דא שולע ניט בעוועגן קען נען; איך וויר בענגן שאן עטעס פראפעציעס: קאמער מענדע וואבע מיט געוונד' צו ערלעבען ווערדיגן דיא נגידים ונערוסעס אינד אויך איינע ד... שי לא עליבס ולא עלינו געוונד' וך פיהלען אינד מיל' ביגעס ניט עסען קענען.
דעס איז אבער נאר נאטורליך דאס גאנצע יאהר הינדורף פלאגט זיך דער נגיד נאר זא שטארק דער ר לערנט נאר זא שארף דאס איינען קינע זייט אברוג בלויבט ניט איינמאל שייך צו זיין אין דען 9 טאגען אבער דא דאס נענדע דריקענדיגע פיהל אבער הורבן בית המדרש גלות השבעה דען קערפער נאר זא אבד שיעכט מוס ווענגסטענס אבער פולקערהאטען העזות נעמאכט ווערדיגן.

זיז עס ווא אימער טרויער ענינו איז עס דאס הורף היעווע מאסענעקראנקייט אין פראקטישעס ווער גע אין סוף שולחן ערוך אויסער טראפט געווענט ווירדע. לויט דין שולחן ערוך נעמלך מיסען דיא הללים אבער דיא 9 טעגען בעווייטגט ווערדיגן מיט איינמאל מע לכבוד שבת. וויר פראגען נון: אין דען שטערטען מוס געשלאכטע ווערדיגן איך בריות וועגען דעס בער קאנגען חיתים דאס זאכט זא מאכער בשר טרפה געבוועגן ווירד אין דען דערפערן מוס געשלאכטע ווערדיגן דא זאכט דער שוחט פערזאכט ווירד: פיר ווען אונד אויך וועלבער ארט זענן איז דער סוף שולחן ערוך געשריבען? —

טרויער פיהלט עס יעדעס עכטידישע געפיהל אונד צור שמאך געוויכט עס דער אלגעמיינען יודיש' טייט דאס איז דא פערבאט ווערענד דער 9 טאגע דיא אייגענטליך טר 9 טאגע אויסמאכען קיין פלייש צו עסען אונד איז דען בעטרעפענדיגן סוף שולחן ערוך אויסצושפיעלען זא פיעלע פערשיידענע איינזעטע אויסרעדען ערפונדען אונד געבוכט ווערדיגן. דען ווען איך שאן דאס יודיש נאציאנאלע געפיהל דעס נאר ניט

בער דיקטירט וועלכעס פארטעל איז אים פיע טעט זאלטע נאן וך עטען אס אהרעס וועכעל דער עראבערונג אונד פערזעכטונג פאן ארון ישראל איינע היינטיגן עטבעהדיכקייט וך ניט עטענדיגן.
דער שור קנה והמור אבום בעלוי ישראל לא דע עמי לא תבונן!
קאממעט דערעס שטיגעס אונד לערנט!

אין הודאשענעמיט וואהנט אין אלטער שוסטער אין ברויס (דעסען נאט געווענענעט מיר ניט איינע פעללט עטווא ... סק) דער זעלבע פאלטישער אבד שטאממונג ערצעהרט זיין פאטער וואר אין ווארשייער געבורט איינגעוואנדערט נאך אונגארן אונד זיט יאהר 1779 דאס ווארשיי אלס רוסישע פראנצויזן פראקלאמירט ווארדע ער (זיין פאטער) דען טאגן וועלכעס דיא ער סען הייסטיגן טרופען אין ווארשיי געוועזען ווארדיגן צום שטרענגסטען פאסטאגע נעמאכטאט דענוועלבען אללע ערליך שטרענגע איינעהאלטען אונד זונד איהם יעדעסמאל אין וואלכעס פאסטאגע טרופען געפלאכטען ווערד ווארשיי איז אין דען ענדע איינער פרעמדע נאציאן אונד דעווען טאג פערבאכטע אנגעבן יעדעס יאהר דער זאגן נאגן ווא דער פאטער.

זאכעס נאציאנאלע געפיהל לעבט אלוו איך נאך 100 יארען אין איינעס ארדענדיגן פאלטישען דארטס שוסט טער אונד שולחן ערוך. דער אין ווארשיי אויך קיין בית המדרש האטטע אין אונגארן אויך דענוועלבען חזק הסימאה בענעדיגן קאנטע אונד זונד זא דאך דיא פאר לען אים ווארשיי נאר ניט פערזאכט ווארדיגן זא זאגאר היסלאג. בעקענט וך צום זעלבען נומערן אונד הייסט אלס דיא פאלען אונד דאך דריקטע אויך ביז צום פאסט טען אונד צו טרופען זיין אייגענס נאציאנאלעס געפיהל אונד יודישע נגידים וועלכע דאך פערשטענדיגן זאלטען דאס וויר איינע ערדע מיט ארון ישראל פערטערדיגן האך בען וויר זונד פערטערדיגן אונד געשטרעכט ווערד דען נאך הייסע זא אפט בעוויכט געמאכטע אונד נע פלייערעט וועלכעס אין דאס ליבעראלע אונגארן נאך זא אפט עפענעטליך בעשייטפאסט בערדיגען אללע טוונד דער אום ניט 9 טאגע אונד פלייש צו עסען צו לעבען.

אין „Nagy-Szalonta“ (נעאלא) ווירד געוויכט טיגער בעל תפלה שויב וקרא מיט דעס יאהרעסגעהארט 360 פל' אינד וואהנונג פון 15 טען אויגוסט. — אפערטע ביז 15 טען וויר פראכע: בערופענע שפעזען: אהר צעשטירטען. —

אין „Bucsú Szt. László“ (נעאלא) ווירד געוויכט אין דיפלאמירטער לעהרע שויב פון 15 טען אויגוסט מיט דעס יאהרעסגעהארט 400 פל' וואהנונג אונד נאר טען. (Korpótlék פאס שטאאט).

אין Negyed (קאמ' נייטרא) איז דיא שמעללע איינעס שויב גוטער בעל תפלה (פסטער בעפאדענט) פון דען יאהרעסגעהארט 350 פל' אינד וואהנונג פון זאפארט לענגסטענס ביז 15 זילי צו בעוועטען (ארטהאד). העלגיאוונס אונטערדיכט ווירד סעפערט האנארדט. —

שמישים אויף!
אין „געוונדער“ שרופטסונדיגער וונגער שמש דער מלוינע פאמיליע האט (געווענט. אין סרוס איזט) — אונד 50 — 100 פל' קויפאן צו דעפאנדען פעהג איזט ווירד נאך Balászfalva (ארטהאד) געוויכט. געהאלט? ... נאך איבעראינקאממען ... דער זעלבע קאגן פאכטען — דאס געמיינדע-באר דאס מיט 4 טאבינגען 5 באדע וואר נען מאדערן איינגעריכטעט אונד מיט וואהנונג פערזעהען איזט. אפערטע מיט ערצטליכעס צייגניסע למעדו'ש יע עהער איינצווענדען. יעמוד מי שרעה!

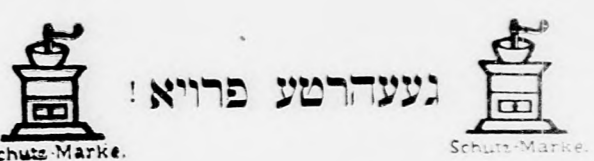
אין Balassa Gyarmat איזט דיא שמעללע איינעס הוקים (מיט משוררים) אס 15 טען אויגוסט פון דען יאהרעסגעד האלט 2000 גולדען צו בעוועטען. (ארטהאד)

אין Nagy-Károly ער ארטהאדאקסען פאלקסשור לע ווירד אין מלמד צו חומש רשי נך אונד גמרא פון דען יאהרעסגעהארט 360 גול. פון 1 טען סעפטעמבער געוויכט.

למצוה גדולה וחשוב!
ווער עס ווייס דען אויפגעטראלט ארט דעס ר יוסף צבי האבערמאן שויב פארמאלס אין ניוארפעסט דער אין ברענטער האהער מאגן נאציאנאלע אונד 27 יאהרע אלט איזט וואללע דעס זאפארט דער רעה. דעס קול מבשר בעקאנט געבען.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos
Weinstein Béni, Kolozsvárt.

Nyom. Boskovics József, Kolozsvárt.

נעטהען פראנק' האפפעצוואטין

אונטער ערנעבענסטעס הינוויזע אויף דען אין מוסטעלן דער אלס דאס פיינסטע בעזאנ' דעס דען פאמיליען אויסם אנגעלענעטליכסטע עמ' פפאהלען איזט זיז ערנעבענסט דארט אויפערמאס געמאכט דאס דעזעס שטעטס פארציגליכסט-זעבער- טעטע פאבריקאט הורף דיא לענגע דער צייט ניכט ליידעט ווייל עס אין האלץ פער- פאסט איזט: אויך ווירד הורף דען הערמעטישען פערשלוס דיא אראמאטישע מוואליטעט פארטרעפליך מאנעווערט. —

געשעפטסבעריכט אויס בודאפעסט.
פאס 27 טען יוני

וויינען	9.90—9.95
פון דערבסט	9.22—9.23
קארן	7.25—7.40
פון דערבסט	7.22—7.24
קיסטוישין	4.60—4.60
פון דערבסט	—
נערסטע צור ברויערייא	725.—7.40
פיטטער	7.10—7.20
שפירטיש פערטטייערט	55.25—55.50
דאך	54.25—54.50

שטעללען.
אין Nyitra-Szerdahely ווירד אין דיפלאמירטער לעהרער פון 15 טען סעפטעמבער געוויכט. יאהרעסגעד האלט 450 פל' פון דעס דעסען פרויען האנדראכטייט איינגעריכטעט וואהנונגס צולאגע. —

אין דערעטשעק (בודהא ס) איזט דיא שמעל- לע איינעס העלגיאוונס לעהרערס דער חומש רשי נך אונד נמרא אין געמליבען קלאסען דער יוד פאלקסשולע איינגעריכטעט מיט דעס יאהרעסגעהארט 330 פל' צו בער- וועטען. —

אבער איך אן חילול השם פעהלט עס בעיה
 ניכט דא עס שאן איך זא אלגעמינעם שפודן אונד
 שטימווארט אונט דאס דא למדנים איך אן דא 9 טענע
 אינס באד פארען אום וועגן איהרער שוואבן מענען
 דארט פלוש צו עסען מיט מעהרשפייז. דער עס הארן
 אדער וועגן ער זא וואס צו עהט טאהנט ער ועלבסט פער
 שטענדיך ניכט מעהר זיינע איסדרוקקע ער ד' ועל
 משהו.

ניעמאנד הערט פאן יעדעס זאפעל אונד ניעמאנד
 פיהלט עס זא שטארק אלס דער שוחט דא ער ועלבסט
 דא וויטענס דעס שויעס אהם אנבערווימטע פיהוויט
 ניכט געניעסן קאנן נון פארלויען בעוהז האט נור
 דער שוחט קיינע מנוחה! וואס ווירד געשעהן לעוהב?
 ישראל לא דער דער אינפאכע יוד' דער
 איזט צום ענטשוידען ער ווייס ניכט! אבער עמר דא
 למדנים לא חתובן ווארום וואלען זא דא טרא וויר
 טע ניכט בעגריפען אונד פערשטעהן? —
 ווינטע טעט בעסערונג.

(שלים דעם בריעפעס נימ) (2)

אונד איך אהיט השוחטים ביטטען וויר דרינגענדי
 למעשה שרעקענט ניכט יעטצט אונט דא צייט שראפק
 אונד שטארם צוזאמען צו האלטען אינווער אנגעליע
 נעוהויט ניכט פאלען צו לאסען אונד שטארק מיט
 אלען קרעפטען אונד מעגליכסטען דען קול מבשר
 אייפדעכט צו ערהאלטען אונד צו שטיצען.

אין באן לא איסור ולא חרם הכל שקר לעבעדי
 לבער שקר מי שמע בואת אוף איינער צייטונג זאל אונד
 שאן איינע חסבמה נענאמען ווערדען מיסען אב ועל
 בע מותר איזט צו לעוען? — צויעט דאך דאס אונד
 איך ניכט צו ארדען מאכען לעסט. דער אנדער חובבים
 ווירד איך ווייטער בעשטעהען העכסטענס נור ניכט אין
 פעסט וויר בריווען זא אוך ריכטיג דען אנדער חובבים
 נור פיר דא אינטערווירקען שוחטים ניכט פיר דא
 פעסטער.

דען קול מבשר זאלאנגע דא רבנים ני זך ניכט
 אינווער ערבארטען מיסען וויר האבען ווער דען זאל
 אינווער פארשפריכען זיך ווער פערשטעהט דען אונד
 זערע לאנג? ... חתוצבו דא אן יסועת ד'
 אונד אהען בעל קול מבשר! ביטטען וויר וער
 למעשה חוב חוב גתחוק ניעמאנד האט געוואנט וואס
 זא געוואנט דאבען צויען זא נון איך דאס זא צו אונד
 דעם הימאנען אינטערווירקען טאפער גענו זונד וויר
 משבורתך שרימה מאת ד'.

וויר גראטולירען זא אויפ'ס הערעליכסטע אום יש
 קונד עילמו בשעה אחת זונד זא איינער דערועלבען אל
 תורה משה פתאים כי כל החושים עליו דעה מהרה
 תופר עתם צלה ורכב על דברי אמת יעינינו לאבני
 בימים אנו ד' הצלחה נא!

אום נאמען מערערער שוחטים דא זך ניכט
 נעגען וואלען ...
 ח'ק שלמה אהרן פ'ט אום ב'קון
 ח'ס ואל' ש'יב והנעיר שמואל ניב אום פ'סט ד'וורדי

איך איך בעשטעטעטען דאס איך דא 2 בריעפע
 מיט דעם שטעמפעל דעם אנדער חובבים פערועהען
 פאן דאוועבערד אום פעסט אן קול מבשר אן אונד
 נאל וינער צייט געוועהן האבען.

ח'ס מרדכי דוב גרינצווייג אום ד'דאלמאטי.
 אחי ורעי! אן דיעזעס אונד עהנלבעס זיינע
 ווארדען מיר 10 ארטיקעל איינגעקומן. מ'ני על
 דו דאס לידער אנטשטאט פריענליכער אימיט צום
 וואלע אונד צום נעסטען דעם בלל השוחטים ארטיט
 זאלען ארטיקעלן פארשטען מ'ט וואס ק נעמען
 איך אבער טהון? צוויימאל ווארדע מיר דאס געשטער
 העטע אטענטאט אין פארדיקען אנגעצויגט אונד איך
 האבע געשוועגען נאך דעם פארליראכטען אטענטאט
 טע אבער קאנטע איך ניכט אנדערס פארעקען. —
 אונד ווערדע איך ניכט ווייטער געצוואונגען ווערדען זא
 ווערדע איך עס בייס ביהודען געליבען לאסען אונד
 מיר ווייטער מיט אלעם איינער אן דא אויספירונג
 מינעס פארעשטעהען מערעס בעוועגען יעטצט אבער
 וויר איך נור נאך פארענדיג 2 קליינע בריעפע אן וויר
 דען דער עפפענליכקייט איבערנעמען.

ב'ה ...

וויר ווירד ד'
 וויטע ערהעלט איך איך צו קולא אום פעסט
 זא בעאילע איך מיר אהען איך פריש האלבערונגעס
 אבאנאמא איינשויעמען מיט דעם בעמערקען דאס איך
 פיר מיר דען קול מבשר וואהט ניכט בענטשהען נור
 וועגען איהרער נענער ווירל איך דען ערלען צוועק
 אונטערשטיצען אונד ערוועק זא דאס בלאטט הענער
 מעסט פיר דען האט חסד אן ... צו שיקען. —
 נור ניכט מ'ווייטערקען ...

ב'ה ...

© גראסערד — דאוועבערד ארטיקעל שרעקליך זא
 קעגען דען דאוועבערד אונטער מ'ן נאר? איך צירקד
 דא פאן פעסט ערהאלטען שיקען וויר אהען 7.20
 (פיר אבאנענטע) נאנעווערעס אבאנאמא דאמיט זא
 אן אהרעס אונטערנעמען געקעפטע ווערדען. —
 אונד ניכט שרעקען זאלען.
 זאלע 10 בריעפע אום איינמאל צו זעהן שטערט
 מינע דערקאפן פאר יעדעס אפען.

צ'ב'ט.

אפגענער בריעף.

אן דאס פעסטער קאמיטע לאנדת חובבים.
 נאכדעם איך ב'ה פאן דער אונטערשטיצעליכע אר-
 הענעליכקייט דער שוחטים אן קול מבשר איבערצייגט
 ב'ן ביטטע איך לטובת הכלל ווען איך אפשיעלל
 אהר דען קול מבשר ניכט אלס אונד דעם אנדער
 חובבים אנערקענט אבער אלס לעבעליגעס אונד דער
 שוחטים און פאן דעם שטאנדיג דעם אנדער חובבים פאן
 צייט צו צייט בעריכטע צו ערשטאטען אום זא עהער דא
 איך ב'ה אן דער האט ב'ן צו פערדינען דאס צו איינעם
 אנדערען אונד קיינע 60 שוחטים זך שרעלעך ווערדען.
 ענליך ערוועק איך איך אום בריעפען וואהל פיר

לע איך מיר ב'ה ניכט בעווענט אונד ניכט זעהר גע
 שוועכט טובת הכלל פ'נלאנגעס אבער דאס וויר ציר
 ווייטערען ארטיט פארום אהובים פריערע שליעסן זאל
 לען. ד'הרש לטלום יצחק בן ציון מ'ט.

בריעף פאסען. — (ניר פיר אבאנענטען)
 (דענעלמעסטע יעדע וואכען.)

אנפראגען ווע דען פיר אבאנענטען איך בריעף זענען
 העטאוראפאסט בענליכען אונט בעאנטיוארטעט.
 נ. . . . דער שטיט אין בעלאוואטאלא מ'ס
 איך ערשטליכעס צייטעס האבען אום צו וויסען אב ער
 איינע קליי ב'ווען קאנן ב'ו עטעס מעלדעטע זך נור
 אין קאנדיאט דער דער פ'עטע צו פאליא אט.

ש'אמלי ווער זונד זא ד' אמת' שטעללען זך
 אפען פאר יעטעס אן דא 8 זאלען איבערצויפט הארף
 מאן זך ניכט גע'שטעללען.

ב'וויז לעכט נאך?
 ר'טיטע ווירל ניכט איך ועלבער ארדעסירטע
 פיר נאנעווערע אבאנענטע ווערדען דא ארדעסיר
 שליעפן גערוקט זיך.

נאלע' חרבה רבנים טובים במכתב! בזמן קצר
 דאס ב'ו לקולו שמעתי ונעתי הנחני.
 ג'לאנין פאטאראפיק אום י'ט ב'נעמיות אן מ'הרות
 אקבלט בשמחה.

ס'ענהאלום נור דייטליך אונד אויספירליך אונד
 לעס מיר ניטעס מיטטהילען הלפ'ס האבע אללע ב'ה
 פערטויפט צו היינע.

אן מעהרערע 60 80 וויכטיגע עראייניסע אונד
 ארטיקעל פאן צרות השוחטים לעגען ב'יא מיר צום
 פערעפפענליכען בעריוט אללעם אוף איינמאל געהט
 ניכט נור דער ריידע נאך.

ק'רית לאדאן! זא שאן נ'ט יעטצט ווייס איך
 שאן! איך רב האט זא געצוואונגען זא מיסען פאר
 דען ח'ס . . . . נעבעד . . . . נון פראגע איך זא זונד
 זא אנטוילדען זא קאטט איך רב האט? —

אן מעהרערע בענעליך קול ב'ה שטעהע איך
 אן פעהאנדרונג מיט איינער לאנדעסבערוחטע גע
 זעללשאפט ב'יא וועלבער דאס געלד לעגען ואלל דא
 מיט יעדער בערוהונג זיך מעננע. איך האפע דאס ב'יר
 נען איינעס מאנאטע ווירד דער פערדיין קול ב'ה אן בער
 ווענונג געווענט ווערדען נור פרויען דענסטע ווערדען
 צור איינקאסיערונג אן אישפודק גענאמען זיך ווירד'ס
 לייכט בעוה צום צוועקע פיהרען.

נ. . . . ווער רעכט האבען זא איך ווערדע
 פאן אהרעס שרייבען נאר קירטעליך געברויך מאכען.
 נאפעסט'ו יעק אונד מעהרערע טהויערע פריינדע!

אהר זייט ועהר איינפירענט אהר האבט איך פיר וואס
 דער פעהלער איזט נור ווען ער זך ניכט גענוט טאפער
 פיהלטען זאלטע ער בכבוד דא לייטונג נעווערלעגען
 שטילל אונד שעהן אונד ניכט דא געמ'טהער אבקהר
 לען לידער לידער עס פעהלט דארט אביסעלע . . . .
 ר'ווערד ווירל אהר בלאטט אונט מיר צוריקגעקאמען
 מיט איך נעטטעללע Nem fogadta el

Süttó : דא פעסטער בריעפע ווארען שאן אן איך
 נעס זייטענפאכע צום פערברענגען בעריוט האבע איך
 דאך נא געדאכט ועלבע נאך געברויבען צו מיסען נון
 האבען דאוועלבען שוודיג גענוט צור אייבערזארונג
 אוואנזשירט. צוויימאל האבע איך געשוועגען לענגער
 דורפטע איך ניכט שוויגען.

מ'ראט' איינפאמענע' אנסדארפער' יעדעסמאל
 ציר צייט געשיקט דעקלאמירעט ב'יא איידער פאסט
 ציהווען.

ר'מישד' וועגען פאלואאט' . . . ענדעט ח'ני אלול
 'שאט' עס שטעהט זא Szécsény וואהן איממער
 שרייבט מאן איינפאך Izr. hitközségi elnök urnak טעטישין
 איזט נירדארער קאמונאט דייטליך צו דרוקען יעדע
 ארדעסעס קאסטע יעדעסמאל 30 קריינער טעמעפעה.
 פאסט'ו ישר בח'ה הרב טאקעווע קאנן מיר גאן
 נ'ט ווערדע מינע זאכע א'ה אבער אלל ארדען.

צוזאמען געמישט אדארט'ס. מיט ניכט ארדט
 הארא האבע איך ניכט דען עס איזט שטעט ווארדען
 יעדער שוחט אן ווינער געמיידע זאלל עט האבען.
 פאר'אד' ער ד'טא ווישן שאן פערקויפט.

(איבריע אנטווארטען נעכסטע נימער)

קונדמאנונג.

דא אבדאלטונג איינער ניכט ארדט אדארטען
 שוחטים נאנעווערען ווארדע פארלויען פערשאבען. —

למצוה גדולה יחשב בעקאנט צו געבען פיר ד'
 זיפ' עב' האבערמאן דער גענווערטיג אן סאטמאר
 דער גענעגד הערומשטרייפט דאס ער דען שוחטים
 שטאנד ניכט בעשמוטען זאלל ער זאל זך געגען וויר
 נע פאמיליע וועלבע ער אן ב'יא פעסט בראדלאו גע
 לאסען דאט אלס פאמיליען פאטער בענעחמען זא
 אבער ניכט זאלל ער וויסען דאס איך שאן אללעם
 ווייס אפי פאן ד' משה גאלדשטיינס . . . אונד אהן
 ועלבסט אום איינלאנדע פערשאלען ווערדע.

אנעיינע.

וויכטיג פיר סופרים!

אן שא'וואר (ווא'שקאמיראט) זוכט דא חכרא
 קרושה פיר ראש השנה הבעל און נייעס ספר תורה
 צו כויפען אפערטע מיט ביינענונג איינעם כתב פאן
 איינעם ארטהאדאקסען ראבבינער ב'ו 15 טען זולל.

80 יעדרינעס געשעפט

זאמנט טראפיק אונד בראנדווין פערשליס ווענע
 שטערבע'פאלל זאמנט חיו' יע עדער צו פערקויפען.
 אויספירליכעס אן ד'יא ארמ' ד' בלאטטעס.

אן Jolsva (ארט'האר) ווירד געווכט שייב דער
 טיכטיגער בעת ווישט פסקנער איזט מיט דען געדאלט
 350 פ'ל פ'ר זאפארט.